

Lovforslag nr. L 194. Fremsat den 5. maj 1982 af ministeren for skatter og afgifter

## Forslag

til

### Lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m.v. (Ophævelse af beskatningen af fortjeneste og tab ved afståelse af goodwill m. m.)

#### § 1

I *lov om særlig indkomstskat m. v.*, jfr. lov-  
bekendtgørelse nr. 429 af 17. august 1981,  
foretages følgende ændringer:

1. § 2, nr. 3, ophæves.

2. I § 3, nr. 2, ændres »§ 2, nr. 3-5 og 13,«  
til: »§ 2, nr. 4 og 5,«.

3. I § 6 ændres »§ 2, nr. 3, 4 og 5,« til: »§  
2, nr. 4 og 5,«.

4. § 6 A ophæves.

5. § 15, stk. 1, ophæves.  
Stk. 2-4 bliver herefter stk. 1-3.

6. I § 15, stk. 4, der bliver stk. 3, ændres  
»stk 1 og 2« til: »stk. 1«.

#### § 2

Loven har virkning for goodwill, der af-  
stås eller erhverves den 1. juli 1982 eller se-  
nere.

#### § 3

Anskaffessummen for goodwill, der er  
erhvervet før den 1. juli 1982, afskrives efter  
de hidtil gældende regler.

#### § 4

Et dødsbo kan afskrive på anskaffelses-  
summen for goodwill efter de hidtil gælden-  
de regler, hvis afdøde har erhvervet goodwil-  
len før den 1. juli 1982.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte regler finder til-  
svarende anvendelse for arvinger, ægtefælle  
eller legatarer, som efter § 33, stk. 1, i kilde-  
skatteloven indtræder i boets skattemæssige  
stilling med hensyn til goodwill.

## Bemærkninger til lovforslaget

### Almindelige bemærkninger

Lovforslaget går ud på at ophæve beskatningen af fortjeneste og tab ved afståelse af den til en erhvervsvirksomhed knyttede goodwill. Samtidig foreslås det at ophæve adgangen til at foretage skattemæssig afskrivning på anskaffelsessummen for goodwill.

Forslaget om ophævelse af beskatningen af fortjeneste ved afståelse af goodwill er et led i regeringens handlingsprogram. De foreslåede regler vil lette den øjeblikkelige likviditetsmæssige belastning ved generationsskifter. Reglerne vil endvidere indebære en vis forenkling og dermed virke mindre administrativt belastende.

### I. Gældende regler.

Lov om særlig indkomstskat m.v. er senest ændret ved § 1 i lov nr. 296 af 10. juni 1981 om ændring af forskellige skattelove (Aktieavancebeskatning m. m.), jfr. Folketingstidende 1980-81 sp. 5486, 6262, 12595, 12894, A 3347, B 1233 og C 783.

Lov om særlig indkomstskat blev gennemført i 1958. Loven indførte bl. a. beskatning af fortjeneste og tab på goodwill samt retten til afskrivning på anskaffelsessummen for goodwill.

Fortjeneste eller tab ved salg af goodwill beskattes som særlig indkomst, medmindre goodwillen er erhvervet som led i næring eller i spekulationshensigt.

Fortjenesten opgøres som forskellen mellem på den ene side salgssummen reguleret med evt. kursnedskrivning, salgsomkostninger m.v. og på den anden side den oprindelige købesum med fradrag af de beløb, som er afskrevet over den skattepligtige indkomst. Er der ikke foretaget afskrivning, fratrækkes hele den oprindelige anskaffelsessum. Har den skattepligtige selv oparbejdet en goodwill gennem sin drift af virksomheden, er fortjenesten lig hele afståelsessummen.

I den opgjorte fortjeneste kan der foretages et procentfradrag, hvis størrelse er afhængig af den periode, hvori sælgeren har ejet den virksomhed, som goodwillen er knyttet til. Fradraget kan højst

udgøre 175.000 kr. Fradraget gives kun til personer og dødsboer, men ikke ved firmaomdannelse.

Der kan afskrives på anskaffelsessummen for goodwill. Afskrivningsgrundlaget er den aftalte købesum med tillæg af omkostningerne i forbindelse med erhvervelsen af goodwillen. Afskrivningen kan foretages med 15 pct. årligt, men der kan anvendes en lavere sats end 15 pct. Der kan dog ikke ske en forhøjelse af satsen på 15 pct. i de efterfølgende år. Afskrivningsperioden kan ikke udstrækkes udover den periode på 6½ år, som svarer til en årlig afskrivning på 15 pct. Disse regler gælder også, hvor goodwillen er erhvervet som led i næring eller i spekulationshensigt.

Der kan ikke afskrives på goodwill, som man selv har oparbejdet. Driftsudgifter, der har været afholdt til oparbejdelsen af goodwill, har dog kunnet fratrækkes i den almindelige skattepligtige indkomst.

Efter de gældende regler indtræder et dødsbo altid fuldt ud i afdødes skattemæssige stilling. Det gælder også med hensyn til beskatningen af goodwill.

Et skattepligtigt dødsbo kan således afskrive på goodwill, i samme omfang som afdøde kunne have gjort det, og sælger boet goodwillen skal fortjenesten beskattes i boet.

Når goodwill udlægges fra boet til en arving, ægtefælle eller legatar, kan boet som regel vælge, om der skal ske beskatning i boet, eller om udlægsmodtageren skal indtræde i boets skattemæssige stilling (succession).

Såfremt boet lader sig beskatte af fortjenesten på goodwill, er det udlægsværdien, der er udlægsmodtagerens skattemæssige anskaffelsessum.

Succederer udlægsmodtageren, kan han indtræde i boets afskrivningsgrundlag, og beskatningen af en eventuel fortjeneste udskydes til det tidspunkt, hvor han sælger goodwillen. Hos udlægsmodtageren beskattes goodwillen efter de almindelige regler i lov om særlig indkomstskat m.v.

### II. Lovforslaget.

Efter forslaget skal der ikke længere ske nogen form for beskatning af goodwill. Fortjenesten på

goodwill skal ikke længere henregnes til den særlige indkomst, ligesom et konstateret tab ikke længere vil kunne fratrækkes heri.

Der skal på den anden side ikke længere kunne foretages skattemæssig afskrivning på anskaffelsessummen for goodwill.

Hvor afståelsen af goodwill er omfattet af reglerne om spekulation eller næring, beskattes fortjenesten dog fortsat som almindelig indkomst. Adgangen til at foretage skattemæssig afskrivning efter loven om særlig indkomstskat ophæves.

Den foreslåede ophævelse af de gældende regler vedrørende beskattningen af goodwill vil normalt ikke indebære en risiko for omgåelse af reglerne om beskattning af særlig indkomst.

Det skyldes, at parterne som regel har modstående interesser med hensyn til fordelingen af vederlaget på goodwill og de øvrige aktiver. Hvor dette imidlertid ikke er tilfældet, f. eks. ved handel mellem nærtstående, ved hovedaktionærforhold samt ved koncernforbundne selskaber, kan ligningsmyndigheden ændre den aftalte fordeling af vederlaget, når denne findes åbenbart urimelig.

De foreslåede regler er en forenkling i forhold til de gældende regler. Det hænger sammen med, at man normalt undgår de betydelige vanskeligheder, der er forbundet med at bedømme værdien af goodwill.

Det foreslås, at loven skal have virkning for afståelse og erhvervelse af goodwill, der sker den 1. juli 1982 eller senere.

Særlig indkomst medregnes ikke ved opgørelsen af socialindkomsten. Den foreslåede ophævelse af beskattningen af fortjeneste og tab ved afståelse af goodwill vil derfor ikke påvirke socialindkomsten.

Skattemæssig afskrivning på erhvervet goodwill har derimod betydning for socialindkomsten. Afskrivning betragtes efter socialindkomstloven som et fradrag knyttet til indkomsterhvervelsen og er dermed fradragsberettiget i socialindkomsten.

Forslaget om, at der ved fremtidige erhvervelser af goodwill ikke skal kunne foretages skattemæssig afskrivning, vil således kunne medføre en højere socialindkomst fra 1984.

Lovforslagets provenumæssige virkninger vil være præget af, at provenutabet ved at fritage for beskattning af fortjenester på goodwill, der afstås fra og med 1. juli 1982, vil vise sig med det samme. For personer drejer det sig om særlig indkomstskat, der kan anslås til ca. 135 mill. kr. for et helt år. Derimod vil den foreslåede afskaffelse af afskrivning på goodwill først gradvis medføre fuldt merprovenu. Det hænger sammen med, at afskrivningsperioden normalt er på  $6\frac{1}{2}$  år, og at afskriv-

ningsadgangen efter forslaget kun bortfalder for goodwill, der er erhvervet den 1. juli 1982 eller senere. Den udvidelse af beskatningsgrundlaget, som bortfaldet af afskrivningsadgangen vil medføre, vil imidlertid på længere sigt blive større end de fortjenester på goodwill, der foreslås fritaget for beskattning. Det skyldes navnlig, at fortjeneste ved afståelse af goodwill efter gældende regler opgøres på basis af afståelsessummens kontantværdi, og at skattepligtige personer i mange tilfælde desuden får fradrag i deres således opgjorte fortjeneste, mens hververne kan afskrive på grundlag af den fulde nominelle anskaffelsessum.

For personer kan det skønmæssigt anslås, at lovforslaget det første år på helårsbasis vil medføre et provenutab på ca. 95 mill. kr., det 4. år vil der være en provenugevinst på ca. 30 mill. kr., mens der det 7. år og derefter vil være et merprovenu på ca. 140 mill. kr.

Da det foreslås, at de nye regler træder i kraft den 1. juli 1982, vil provenutabet for indkomståret 1982 kun andrage knapt 50 mill. kr., mens provenutabet for indkomståret 1983 skønnes at andrage ca. 75 mill. kr. Provenutabet for indkomståret 1982 vil for statens vedkommende andrage ca. 35 mill. kr., mens kommunernes provenutab vil andrage ca. 15 mill. kr.

Herudover vil der det første år fremkomme et vist provenutab for selskabsskatten, mens der på længere sigt vil fremkomme et vist merprovenu. Der findes ingen statistiske oplysninger, der gør det muligt at opgøre størrelsen heraf. Det må dog antages, at disse provenuforskydninger vil være af meget begrænset størrelse.

#### *Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.*

##### *Til § 1, nr. 1-4*

Bestemmelserne går ud på at ophæve beskattningen af fortjeneste eller tab ved afståelse af goodwill.

Er afståelsen omfattet af reglerne om spekulation eller næring, beskattes fortjenesten dog fortsat som almindelig indkomst.

Afståelse omfatter også overdragelse ved gave samt udlæg fra et dødsbo, når der ikke sker succession.

##### *Til § 1, nr. 5*

Bestemmelsen ophæver adgangen til at foretage skattemæssig afskrivning på anskaffelsessummen for goodwill. Dette gælder også i tilfælde, hvor

den skattepligtige har erhvervet goodwillen som led i næringsvejen eller i spekulationsøjemed.

*Til §§ 2 og 3*

Det foreslås, at loven skal have virkning for afståelse og erhvervelse af goodwill, der sker den 1. juli 1982 eller senere.

Goodwill kan herefter afhændes den 1. juli 1982 eller senere, uden at fortjeneste og tab herved skal medregnes i den særlige indkomst. Fortjeneste og tab ved afhændelse af goodwill før den 1. juli 1982 skal beskattes efter de gældende regler i lov om særlig indkomstskat m.v.

Der vil ikke kunne foretages skattemæssig afskrivning på goodwill erhvervet den 1. juli 1982 eller senere.

Er goodwill erhvervet før den 1. juli 1982, vil der kunne afskrives fuldt ud efter de hidtil gælden-

de regler, dvs. med udgangspunkt i den oprindelige anskaffelsessum. Dette gælder, selv om den skattepligtige ved afståelse den 1. juli 1982 eller senere ikke vil kunne beskattes af en eventuel fortjeneste.

Afgørende for om loven får virkning, er det tidspunkt, hvor selve aftalen om overdragelsen af goodwill er indgået. Tidspunktet for den faktiske overtagelse af goodwillen har således ingen betydning.

*Til § 4*

De gældende regler om afskrivning på goodwill skal fortsat gælde i tilfælde, hvor dødsboer, arvinger, den efterlevende ægtefælle og legatarer indtræder i afdødes skattemæssige stilling vedrørende goodwill, som afdøde har erhvervet før 1. juli 1982.

## Bilag

I dette bilag er (med mindre skrift)  
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,  
der berøres af lovforslaget

## § 1

I lov om særlig indkomstskat m. v., jfr. lov-  
bekendtgørelse nr. 429 af 17. august 1981,  
fortages følgende ændringer:

1. § 2, nr. 3, ophæves.

## § 2.

Nr. 1-2 ---

3. Fortjeneste eller tab ved afhændelse,  
afståelse eller opgivelse af den til en er-  
hvervsvirksomhed knyttede goodwill.

Nr. 4. ---

2. I § 3, nr. 2, ændres »§ 2, nr. 3-5 og 13,«  
til: »§ 2, nr. 4 og 5,«.

## § 3.

Nr. 1. ---

2. Fortjeneste eller tab af de i § 2, nr. 3-5 og  
13, omhandlede arter, såfremt de pågæl-  
dende formuegoder er erhvervet som led i  
den skattepligtiges næringsvej eller i spe-  
kulationsøjemed.

Nr. 3. ---

3. I § 6 ændres »§ 2, nr. 3, 4 og 5,« til:  
»§ 2, nr. 4 og 5,«.

§ 6. Fortjenesten eller tabet ved de i § 2,  
nr. 3, 4 og 5, omhandlede afhændelser m.v.  
opgøres som forskellen mellem det ved af-  
hændelsen opnåede vederlag og anskaffel-  
sesomkostningerne med fradrag af over den  
skattepligtige almindelige indkomst foretagne  
afskrivninger.

4. § 6 A ophæves.

§ 6 A. I fortjeneste på goodwill, som

nævnt i § 2, nr. 3, kan personer, der er un-  
dergivet fuld indkomstskattepligt til staten,  
foretage et fradrag efter reglerne i stk. 2-3.

Stk. 2. Fradragets størrelse afhænger af  
den periode, hvori den skattepligtige har ejet  
den virksomhed, hvortil goodwill'en er knyt-  
tet. Perioden regnes fra udgangen af det ind-  
komstår, hvori ejeren første gang har skullet  
medregne indkomst af virksomheden ved  
opgørelsen af sin skattepligtige indkomst.  
Fradraget beregnes særskilt for hver fortjene-  
ste ved afståelse af goodwill, som den skatte-  
pligtige har opnået i indkomståret. Fradraget  
kan ikke overstige den skattepligtiges samle-  
de fortjeneste ved afståelse af goodwill.

Stk. 3. Fradraget, der højst kan udgøre  
175.000 kr., beregnes efter følgende skala:

Ejertid:	Fradrag:
Under 5 år .....	0 pct.
5 år, men under 6 år .....	10 pct.
6 år, men under 7 år .....	20 pct.
7 år, men under 8 år .....	25 pct.
8 år, men under 9 år .....	30 pct.
9 år, men under 10 år .....	40 pct.
10 år og derover .....	50 pct.

Stk. 4. Stk. 1-3 finder tilsvarende anven-  
delse for skattepligtige dødsboer. Ved opgø-  
relsen af den i stk. 2 omtalte ejerperiode  
medregnes den periode, hvori afdøde har ejet  
virksomheden.

Stk. 5. Bestemmelserne i stk. 1-3 finder  
ikke anvendelse på fortjenester, der hidrører  
fra overdragelse til de selskaber m.v., der er  
nævnt i §§ 1 og 2 i lov om indkomstbeskat-  
ning af aktieselskaber m.v., såfremt den ene  
af parterne i overdragelsen på grund af ak-  
tiebesiddelse, vedtægtsbestemmelse, aftale  
eller fælles ledelse har en bestemmende ind-  
flydelse på den anden parts handlemåde.

5. § 15, stk. 1, ophæves.

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 1-3.

§ 15. Ved erhvervelse af kundekreds, for-

retningsforbindelser eller lignende (goodwill) den 1. april 1958 eller derefter skal erhververen være berettiget til at afskrive det ydede vederlag i sin skattepligtige indkomst med 15 pct. årlig.

*Stk. 2. ---*

6. I § 15, *stk. 4*, der bliver *stk. 3*, ændres

»*stk. 1 og 2*« til: »*stk. 1*«.

**§ 15**

*Stk. 1-3 ---*

*Stk. 4.* Erhverves de i *stk. 1 og 2* omhandlede formuegoder ved gave eller arveforskud, finder bestemmelserne i § 4, *stk. 3*, og § 5, *stk. 1*, tilsvarende anvendelse.